

Conferința privind Viitorul Europei

Dialog privind Viitorul Transilvaniei – octombrie 2021 *Propunerile antreprenoriatului feminin pentru redresarea Sănătății, Educației și pentru continuarea Digitalizării*

CONTEXTUL PANDEMIC

COVID-19 este o boală cauzată de un **nou tip de coronavirus (SARS-CoV-2)**. Aceasta a fost identificată pentru prima dată în China în decembrie 2019. Mai precis, în orașul Wuhan din China s-a declanșat o epidemie de COVID-19, care s-a răspândit rapid către alte regiuni din China și din lume. În ianuarie 2020, apăruseră cazuri izolate în unele state membre ale UE. La sfârșitul lunii **februarie 2020, Italia** a raportat o creștere semnificativă a cazurilor de COVID-19 concentrate în regiunile nordice ale țării. Majoritatea celorlalte state membre ale UE au început să raporteze cazuri de persoane infectate. Până în **martie 2020**, toate statele membre ale UE raportaseră cazuri de COVID-19. De atunci, numărul de cazuri a continuat să crească, iar în **octombrie 2021**, în Europa se raportaseră **71,486,376 de cazuri și 1,355,383 de decese**, în timp ce în lume cifrele urcau până la **236,599,025 de cazuri confirmate și 4,831,486 de decese**. Tot până la aceeași dată, un număr de **6,262,445,422 de doze de vaccin au fost administrate în lume**, în Europa peste 70% din populație fiind deja vaccinată. La 11 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a declarat COVID-19 pandemie mondială. OMS coordonează **răspunsul la pandemie, la nivel mondial** iar UE contribuie direct la acest răspuns.

MĂSURILE UE PENTRU COMBATEREA COVID-19 ȘI ASIGURAREA REDRESĂRII

În contextul în care toate țările din Uniunea Europeană sunt afectate de pandemia de COVID-19, Comisia Europeană a acționat, în 2020 și 2021, pe toate fronturile pentru a stopa răspândirea coronavirusului, pentru a sprijini sistemele naționale de sănătate și pentru a contracara impactul socioeconomic al pandemiei, luând măsuri fără precedent, atât la nivel național, cât și la nivelul UE. **Domeniile în care acționează Comisia Europeană sunt:** Sănătate publică, Călătorii,

Cercetare și Inovare, Combaterea Dezinformării, Transport, Locurile de muncă și economia, Gestionarea crizei și solidaritatea, Soluții digitale, Sprijin de urgență.

Câteva dintre răspunsurile Comisiei Europene la coronavirus, pe domenii de acțiune

Asigurarea unor vaccinuri sigure și eficiente, în Europa și în restul lumii (până la sfârșitul lunii august 2021, 70 % din populația adultă din UE era vaccinată integral); Anticiparea amenințărilor unor **noi variante** (Comisia Europeană a înființat Autoritatea europeană pentru pregătire și răspuns în caz de urgență sanitară (HERA), menită să prevină și să detecteze urgențele sanitare și să răspundă rapid la acestea); Finanțarea **cercetării** (din ianuarie 2020 și până în prezent, Comisia a mobilizat prin programul Orizont 2020 peste 660 de milioane EUR pentru dezvoltarea de vaccinuri, noi tratamente, teste de diagnosticare și sisteme medicale care să stopeze răspândirea coronavirusului și să salveze vieți); Asigurarea unui **răspuns mondial** (Comisia vrea să se asigure că toată lumea are acces la vaccinurile împotriva COVID-19, inclusiv în țările cu venituri mici și medii).

În ceea ce privește **măsurile economice** ale UE, **Pachetul de redresare** asupra căroră au convenit liderii UE totalizează 2 018 miliarde EUR (în prețuri curente) și combină bugetul UE pentru perioada 2021-2027 cu instrumentul [NextGenerationEU](#). Conform acordului convenit, Comisia va putea să împrumute de pe piețe până la circa 800 de miliarde EUR (în prețuri curente). Pe 15 iunie 2021, în cadrul primei sale tranzacții NextGenerationEU, Comisia a strâns 20 de miliarde EUR prin intermediul unei obligațiuni pe zece ani, cu scadența la 4 iulie 2031. Această sumă va fi utilizată pentru a finanța redresarea Europei în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 și a consecințelor acesteia. Adăugând rezultatele tranzacțiilor din iunie și iulie, Comisia a colectat până în prezent 45 de miliarde EUR în cadrul NextGenerationEU. Fondurile vor fi utilizate acum pentru a efectua primele plăți din cadrul NextGenerationEU, al Mecanismului de redresare și reziliență și al diverselor programe finanțate din bugetul UE. Prima plată din cadrul NextGenerationEU a fost deja efectuată la sfârșitul lunii iunie, în cadrul programului REACT-EU. Până la sfârșitul lunii august 2021, Comisia a evaluat și a aprobat 19 dintre planurile naționale de redresare și reziliență care i-au fost transmise. Primele plăți, care totalizează peste 49 de miliarde EUR, au fost deja vărsate Belgiei, Ciprului, Danemarcei, Germaniei, Greciei, Spaniei, Franței, Italiei, Letoniei, Lituaniei, Luxemburgului și Portugaliei (situația la 21 septembrie 2021). De asemenea, Comisia a prezentat orientări pentru politicile economice ale tuturor statelor membre ale UE în contextul pandemiei; a înființat [Instrumentul de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență \(SURE\)](#) pentru a-i ajuta pe oameni să își păstreze locul de muncă în timpul crizei; a prezentat orientări menite [să](#)

[asigure protecția lucrătorilor sezonieri din UE](#) în timpul pandemiei; a mobilizat 8 miliarde EUR pentru a ajuta cel puțin 100 000 de întreprinderi, alături de Grupul BEI (care a investit 20 de miliarde EUR în întreprinderile mici și mijlocii), a prezentat o inițiativă pentru investiții care să le ofere statelor membre lichidități imediate (constituită din [fondurile necheltuite din cadrul politicii de coeziune](#)), a lansat [măsuri excepționale](#) de sprijinire și stabilizare a piețelor agricole; a adoptat un [pachet suplimentar de măsuri excepționale de sprijinire](#) a sectorului vitivinicol.

Măsurile UE referitoare la sănătate au cuprins: Vaccinarea sigură și eficace, Tratamente și teste pentru COVID-19, Inițiative menite să protejeze sănătatea europenilor, prin îmbunătățirea măsurilor de pregătire și reacție în situații de criză și a rezilienței pe termen lung a sistemelor de sănătate ([Uniunea europeană a sănătății](#), [Strategia farmaceutică pentru Europa](#), [UE pentru sănătate](#), [Disponibilitatea materialelor și echipamentelor medicale](#)), [Cooperarea transfrontalieră în domeniul medical](#), [Livrarea de roboți care dezinfectează spitalele europene](#), [Evaluarea riscurilor ca parte integrantă din pregătirea și răspunsul la pandemie prin Centrul de Prevenire și Control al Bolilor](#).

În ceea ce privește [strategia digitală](#) a Comisiei Europene, aceasta a capătă o nouă importanță, având în vedere că instrumentele digitale sunt utilizate pentru: monitorizarea răspândirii coronavirusului; cercetare și dezvoltare de metode de diagnosticare, de tratamente și vaccinuri; garantarea faptului că europenii pot să rămână conectați și să beneficieze de siguranță în mediul online. Când există restricții, iar activitățile economice și sociale devin mai digitalizate, cetățenii și întreprinderile se bazează pe internet și pe conectivitate. Mulțumită rețelelor în bandă largă și infrastructurii digitale, putem continua să învățăm, să socializăm și să lucrăm. [Serviciile securizate](#) pentru întreprinderi, [e-guvernarea](#) și [e-sănătatea](#) asigură continuitatea și disponibilitatea serviciilor publice, în timp ce sistemele de securitate de încredere ne protejează identitatea în mediul online și garantează că activitățile noastre rămân private.

Educația a fost și ea afectată de pandemie, unele voci spunând chiar că pandemia de COVID-19 amenință să anuleze deceniile de progrese în ceea ce privește îmbunătățirea accesului la educație. Astfel, la 29 iulie 2021, la [Summitul mondial privind educația](#) de la Londra, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, în calitate de Echipa Europa, s-au angajat să contribuie cu 1,7 miliarde EUR la Parteneriatul mondial pentru educație (*Global Partnership for Education – GPE*) cu scopul de a facilita transformarea sistemelor de educație în beneficiul a peste un miliard de fete și băieți dintr-un număr de până la 90 de țări și teritorii. Aceasta reprezintă cea mai mare contribuție la GPE. UE își anunțase deja în luna iunie [angajamentul de a contribui cu 700 de milioane EUR în perioada 2021-2027](#). Sprijinul UE pentru educație se concentrează pe

asigurarea calității, a egalității și a echității, precum și pe corelarea competențelor cu locurile de muncă. Aceasta se traduce în special în: investiții în cadre didactice bine pregătite și motivate, care să poată înzestra copiii cu combinația adecvată de competențe necesare în secolul 21 (până în 2030, vor trebui să fie recrutate cel puțin 69 de milioane de noi cadre didactice pentru învățământul primar și secundar, din care peste 17 milioane în Africa); investiții în egalitate, în special în promovarea educației fetelor și în valorificarea potențialului inovațiilor digitale (educarea și capacitarea fetelor reprezintă un aspect-cheie al Planului de acțiune al UE privind egalitatea de gen III, care urmărește să limiteze creșterea inegalităților în contextul pandemiei și să accelereze progresele în ceea ce privește egalitatea de gen și capacitarea femeilor); investiții în competențe pentru viitor, în vederea pregătirii viitorilor profesioniști, lideri din mediul de afaceri și factori de decizie pentru transformarea verde și digital.

În timpul pandemiei, Comisia a emis recomandări pentru a se asigura că statele membre acționează în mod coordonat, atât pentru a limita răspândirea virusului, cât și pentru a menține libera circulație a persoanelor și a mărfurilor și funcționarea economiilor noastre. La 1 iulie 2021 a intrat în vigoare Regulamentul referitor la [certificatul digital al UE privind COVID](#). Cetățenii și rezidenții UE își pot obține certificatele digitale privind COVID emise și verificate pe tot teritoriul UE. În format digital sau pe suport de hârtie, certificatele sunt gratuite și pot fi utilizate ca dovadă a vaccinării, a testării sau a vindecării.

Comisia a ținut aproape de platformele de comunicare socială, discutând despre măsurile care pot să promoveze conținutul bine documentat, să informeze mai bine utilizatorii și să limiteze **dezinformarea pe tema coronavirusului** și publicitatea legată de acesta. Astfel, au fost demontate peste 700 de discursuri de dezinformare privind coronavirusul (vezi www.EUvsDisinfo.eu). În plus, Comisia a creat o pagină de internet dedicată [combaterii dezinformării pe tema coronavirusului](#). Aceasta conține materiale utile pentru demontarea miturilor și verificarea veridicității informațiilor. Comisia utilizează toate instrumentele disponibile și [finanțează cercetarea](#) pentru a susține lupta împotriva mesajelor care dezinformează sau induc în eroare publicul pe tema coronavirusului.

La 15 iunie 2021, Comisia Europeană a prezentat și o [comunicare privind primele concluzii desprinse din pandemia de COVID-19](#). În număr de 10, aceste concluzii se referă la modalitățile de îmbunătățire a acțiunilor care se pot întreprinde la nivel european și național pentru o mai bună anticipare și detectare timpurie a riscurilor la adresa sănătății publice, o planificare îmbunătățită pentru situații de urgență și formularea unor răspunsuri comune mai rapide și mai eficiente la toate nivelurile.

PANDEMIA, O PROVOCARE MAJORĂ PENTRU EGALITATEA DE GEN

Un aspect important rămâne modul în care pandemia a afectat **egalitatea de gen**. Conform [raportul din 2021 privind egalitatea de gen în UE](#), care arată impactul negativ al pandemiei de COVID-19 asupra femeilor, pandemia a exacerbat inegalitățile existente între femei și bărbați în aproape toate domeniile vieții, atât în Europa, cât și în afara acesteia; ca urmare, au fost compromise realizări cu greu dobândite în ultimii ani. Raportul evidențiază modul în care pandemia de COVID-19 s-a dovedit a fi o provocare majoră pentru egalitatea de gen.

În statele membre s-a înregistrat o creștere a violenței domestice: de exemplu, numărul de rapoarte privind violența domestică în Franța a crescut cu 32 % în prima săptămână a măsurilor de izolare, iar în Lituania cu 20 % în primele trei săptămâni. În Irlanda, numărul ordinelor de protecție ca urmare a violenței domestice a crescut de cinci ori, iar autoritățile spaniole au raportat o creștere cu 18 % a apelurilor pe această temă în primele două săptămâni de izolare.

Femeile s-au aflat în prima linie în combaterea pandemiei: 76 % din personalul din domeniul sănătății și al asistenței sociale și 86 % din personalul de îngrijire în serviciile de ocrotire a sănătății sunt femei. Din cauza pandemiei, femeile din aceste sectoare au asistat la o creștere fără precedent a volumului de muncă, a riscurilor pentru sănătate și a dificultății de a asigura un echilibru între viața profesională și cea privată.

Femeile de pe piața muncii au fost grav afectate de pandemie: femeile sunt suprareprezentate în sectoarele cele mai afectate de criză (comerțul cu amănuntul, ospitalitatea, îngrijirea și activitățile casnice prestate la domiciliul clienților) deoarece aceste activități nu pot fi desfășurate la distanță. De asemenea, femeile au întâmpinat mai multe dificultăți în a se reintegra pe piața forței de muncă în timpul redresării parțiale din vara anului 2020; ratele de ocupare a forței de muncă au crescut cu 1,4 % pentru bărbați, însă numai cu 0,8 % pentru femei între al doilea și al treilea trimestru ale anului 2020.

Măsurile de izolare au un impact semnificativ asupra îngrijirii neremunerate și a echilibrului dintre viața profesională și cea privată: femeile au petrecut, în medie, 62 de ore pe săptămână îngrijind copiii (față de 36 ore pentru bărbați) și 23 de ore pe săptămână efectuând activități casnice (15 ore pentru bărbați).

O absență flagrantă a femeilor în organismele decizionale legate de COVID-19: un studiu din 2020 a constatat că numărul bărbaților din organismele create pentru a răspunde pandemiei este cu mult mai mare decât numărul femeilor. Din cele 115 grupuri operative naționale dedicate

COVID-19 din 87 de țări, inclusiv din 17 state membre ale UE, 85,2 % au fost alcătuite în principal din bărbați, 11,4 % au cuprins în principal femei și doar 3,5 % au avut paritate de gen. La nivel politic, doar 30 % dintre miniștrii sănătății din UE sunt femei. Grupul operativ al Comisiei pentru criza provocată de pandemia de COVID-19 este condus de președinta **von der Leyen** și include alți cinci comisari, dintre care trei sunt femei.

În plus, **fenomenul singurătății s-a dublat în întreaga UE de când s-a declanșat pandemia**, potrivit unui [raport](#) al Centrului Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei, prezentat în iulie 2021. Astfel, unul din patru cetățeni ai UE a raportat că se simte izolat în primele luni ale pandemiei de COVID-19. Raportul conține cele mai recente dovezi științifice privind singurătatea și izolarea socială în UE și analizează studiul realizat de Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă, care arată că sentimentele de singurătate s-au dublat în rândul tuturor grupelor de vârstă în primele luni ale pandemiei. S-a înregistrat o creștere de patru ori a sentimentului de singurătate în rândul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, comparativ cu 2016. Acoperirea mediatică, în întreaga UE, a fenomenului singurătății s-a dublat și în timpul pandemiei, gradul de conștientizare a problemei variind foarte mult de la un stat membru la altul. Raportul JRC analizează inițiativele de combatere a singurătății în 10 state membre ale UE. Proiectul va include o nouă colectare de date la nivelul UE privind singurătatea, care urmează să se desfășoare în 2022, precum și crearea unei platforme web pentru monitorizarea singurătății de-a lungul timpului și în întreaga Europă.

IMPACTUL DISPROPORȚIONAT ASUPRA VIEȚII FEMEILOR, O OPORTUNITATE?!

În contextul pandemic, egalitatea de gen nu a ocupat niciodată un loc atât de important pe agenda politică a UE; Comisia Europeană a depus eforturi semnificative pentru a pune în aplicare [Strategia privind egalitatea de gen](#), adoptată în 2020. Pentru a monitoriza și a urmări mai bine progresele înregistrate în fiecare dintre cele 27 de state membre, Comisia a lansat în martie 2021 un portal de monitorizare a [Strategiei privind egalitatea de gen](#). Portalul este un proiect comun elaborat de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei și de Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE); grație acestuia, performanțele individuale ale statelor membre ale UE vor putea fi monitorizate și comparate între cele 27 de state membre.

Instituțiile europene au lansat mai multe **inițiative dedicate femeilor**: o [Uniune a egalității prin intermediul Strategiei UE privind egalitatea de gen](#); o [campanie de sensibilizare](#) pentru a promova diversitatea și incluziunea în industria cinematografică și a mass-media de știri și să evidențieze egalitatea de gen și rolul femeilor în acest sector, intitulată „Character”; [Women TechEU](#), o nouă inițiativă a UE care sprijină companiile deep-tech nou-înființate conduse de femei; sprijin financiar start-up-urilor conduse de femei prin granturi în valoare de 75.000 EUR, precum și îndrumare și mentorat de cea mai bună calitate prin intermediul [programului CEI privind rolul de lider al femeilor](#) s.a.

[Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025](#), adoptată în 2020, se bazează pe idealul unei Europe în care femeile și bărbații, fetele și băieții, în toată diversitatea lor, se bucură de eliminarea violenței și a stereotipurilor și au posibilitatea de a prospera și de a conduce. Strategia stabilește acțiunile-cheie pentru perioada de cinci ani menționată și se angajează să asigure includerea de către Comisie a unei perspective a egalității în toate domeniile de politică ale UE.

În cursul anului 2020, Comisia și-a intensificat lupta împotriva violenței bazate pe gen prin prima [strategie a UE privind drepturile victimelor](#) și a anunțat o propunere de combatere a violenței bazate pe gen. Propunerea de act legislativ privind serviciile digitale, adoptată în decembrie 2020, clarifică responsabilitatea platformelor și contribuie la combaterea violenței online.

Comisia Europeană a luat măsuri pentru a încuraja participarea femeilor pe piața forței de muncă. [Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale](#) acordă un loc central egalității de gen și stabilește, printre altele, obiective ambițioase pentru participarea femeilor pe piața muncii și pentru furnizarea de servicii de îngrijire a copiilor preșcolari. La 4 martie 2021, Comisia a prezentat măsuri privind [transparența salarială](#) pentru a asigura egalitatea de remunerare între femei și bărbați pentru o muncă egală.

În [Planul de acțiune pentru educația digitală](#) și în [Agenda actualizată pentru competențe](#), Comisia a anunțat o serie de acțiuni care să garanteze că fetele și femeile tinere sunt prezente în egală măsură în studiile TIC și în dezvoltarea competențelor digitale.

O perspectivă a egalității de gen a fost inclusă și în viitorul buget al UE. În plus, noul Mecanism de redresare și reziliență din cadrul NextGenerationEU impune statelor membre să explice modul în care planurile lor naționale de redresare vor contribui la promovarea egalității de gen, sprijinind astfel o redresare în UE care să integreze dimensiunea de gen.

În ultimul an, Comisia a continuat să sprijine inițiativele care abordează stereotipurile de gen prin programele sale de finanțare, inclusiv prin [programul „Drepturi, egalitate și cetățenie”](#) al Uniunii Europene. De asemenea, Comisia a consolidat egalitatea de gen în afara UE prin prezentarea, în noiembrie 2020, a noului [Plan de acțiune pentru egalitatea de gen \(PAEG III\)](#) pentru perioada 2021-2025; acesta reprezintă o agendă ambițioasă pentru egalitatea de gen și capacitatea femeilor în cadrul acțiunii externe a UE.

În martie 2021, Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE) a publicat un raport privind pandemia de Covid-19 și violența în cuplu împotriva femeilor în UE.

MECANISMUL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență a fost adoptat de Consiliul European la 11 februarie 2021. Acest instrument, care se află în centrul programului Next Generation EU, oferă sprijin în valoare de **672,5 miliarde EUR** statelor membre pentru a le ajuta să abordeze impactul economic și social al pandemiei de COVID-19.

La 13 iulie 2021, primele 12 țări ale UE – **Austria, Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Luxemburgul, Portugalia, Slovacia și Spania** – au primit undă verde în vederea utilizării fondurilor de redresare și reziliență ale UE pentru a-și stimula economiile și a remedia consecințele negative ale pandemiei de COVID-19. La 28 iulie 2021, alte patru țări ale UE – **Croația, Cipru, Lituania și Slovenia** – au primit, la rândul lor, undă verde. La 8 septembrie 2021, Consiliul European a adoptat deciziile sale de punere în aplicare privind aprobarea planurilor de redresare și reziliență pentru **Cehia și Irlanda**. Planul [României](#) a primit undă verde din partea Comisiei Europene la data de 27 septembrie 2021, urmând să fie aprobat de Consiliu.

Componenta Sănătate a Planului national de Redresare și Reziliență constă în trei reforme și două investiții care abordează principalele provocări din sistemul de sănătate. Cele mai importante sunt reducerea ratei mortalității evitabile, reducerea disparităților regionale, sociale și între mediul rural și cel urban în ceea ce privește accesul la servicii medicale de bază, creșterea accesului la servicii medicale de calitate, îmbunătățirea infrastructurii spitalicești și prespitalicești, precum și optimizarea cheltuielilor pentru îngrijirea medicală și gestionarea resurselor. Această componentă va contribui la punerea în aplicare a recomandării specifice de țară adresată României de Comisia Europeană, privind îmbunătățirea accesului la asistență medicală și a eficienței sectorului sănătății din punctul de vedere al costurilor, inclusiv prin

favorizarea tratamentului ambulatoriu (recomandarea specifică de țară 3, 2019). Componenta abordează, de asemenea, recomandarea privind consolidarea rezilienței sistemului de sănătate, inclusiv în ceea ce privește personalul medical și produsele medicale, și îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate (recomandarea specifică de țară 1, 2020).

Componenta Educație a Planului național de Redresare și Reziliență constă în 6 subcomponente care abordează principalele provocări din sistemul de educație.

Subcomponentele se înscriu în proiectul „România Educată”, care este strategia globală pentru reformarea sistemului de educație din România. Subcomponentele sunt enumerate mai jos.

i. Educația și îngrijirea copiilor preșcolari: dezvoltarea unui sistem unitar, favorabil incluziunii și de calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, care să îmbunătățească accesul și participarea copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani, pe baza unui mecanism eficient de cooperare inter-instituțională și de coordonare intersectorială.

ii. Părăsirea timpurie a școlii: reforma învățământului obligatoriu prin creșterea autonomiei școlilor pentru a preveni și a reduce părăsirea timpurie a școlii, prin programe de incluziune socială și prin asigurarea egalității de șanse.

iii. Educație și formare profesională și învățământ dual: crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior.

iv. Digitalizarea educației: digitalizarea procesului educațional, inclusiv prin modificări ale cadrului juridic, pentru a permite abordări integrate și îmbunătățirea competențelor digitale atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

v. Infrastructură: modernizarea infrastructurii școlare și universitare în zonele urbane și rurale, inclusiv prin modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate, prietenoase cu mediul.

vi. Guvernanța sistemului de învățământ: reforma guvernancei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului, cu o autonomie sporită a școlilor, astfel încât să se asigure stabilitatea, coerența și competența în organizarea acestora.

Componenta Educație include 6 reforme și 18 investiții, precum și o reformă globală pentru adoptarea legislației privind implementarea proiectului „România Educată”.

Componenta ar trebui să contribuie la abordarea recomandării specifice adresate României de către Comisia Europeană, cu privire la ameliorarea calității și a caracterului incluziv al educației, în special pentru romi și alte grupuri defavorizate, precum și la îmbunătățirea competențelor, inclusiv a celor digitale, în special prin sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și formării profesionale și a învățământului superior (recomandarea specifică nr. 3, 2019). De asemenea, componenta abordează recomandarea privind consolidarea competențelor și a învățării digitale și asigurarea accesului egal la educație (recomandarea specifică nr. 2, 2020).

Conform Planului Național de Redresare și Reziliență, componenta Digitalizare cuprinde 4 reforme și 19 investiții. Această componentă a Planului de redresare și reziliență abordează provocările în materie de digitalizare legate de administrația publică, cum ar fi fragmentarea, interoperabilitatea ca obstacol major în dezvoltarea serviciilor digitale axate pe utilizatorul final, barierele birocratice în calea obținerii autorizațiilor de construcție necesare pentru construirea de rețele, competențele digitale de bază și avansate reduse, expunerea la riscuri cibernetice. În acest context, obiectivul componentei este de a aborda toate aceste provocări și de a realiza o infrastructură digitală coerentă și integrată în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor, furnizând, în același timp, instrumentele necesare (cum ar fi conectivitatea, dezvoltarea competențelor sau securitatea cibernetică) pentru tranziția către o economie și o societate digitalizate. În special, componenta include reformele necesare pentru instituirea cloud-ului guvernamental și pentru asigurarea interoperabilității, îmbunătățirea conectivității, consolidarea protecției și a securității cibernetice a entităților publice și private, precum și sporirea competențelor digitale în sectorul public. Investițiile care stau la baza reformelor includ dezvoltarea cloud-ului guvernamental, digitalizarea sănătății, a sistemului judiciar, a mediului, a ocupării forței de muncă și a protecției sociale, a achizițiilor publice, a organizațiilor neguvernamentale, conectivitatea în zonele albe, asigurarea securității cibernetice pentru diferite structuri și îmbunătățirea atât a competențelor funcționarilor publici, cât și cele ale populației în general. O investiție esențială se referă la introducerea cărții de identitate electronice pentru cetățenii români. Aceste investiții și reforme ar trebui să contribuie la punerea în aplicare a recomandărilor specifice adresate României de Comisia Europeană, în ultimii doi ani, de a „îmbunătăți competențele, inclusiv pe cele digitale” (recomandarea specifică 3, 2019), de a „consolida competențele și învățarea digitală” și de a „direcționa cu prioritate investițiile către tranziția ecologică și digitală, [...], infrastructura de servicii digitale” (recomandările specifice 2 și 3, 2020).

PROPUNERILE ANTREPRENORIATULUI FEMININ DIN TRANSILVANIA PENTRU REDRESAREA SĂNĂTĂȚII, EDUCAȚIEI ȘI PENTRU CONTINUAREA DIGITALIZĂRII

Pandemia de COVID-19 este considerată cea mai mare provocare pentru comunitatea mondială, după distrugerile provocate de cele două războaie mondiale. La acel moment, liderii politici s-au reunit pentru a pune temelia Proiectului European. Obiectivele au fost precise: de a aduce țările laolaltă, de a înlătura tentația izolaționismului și a naționalismului și de a aborda într-un spirit de solidaritate și cooperare provocările cărora nu li se putea face față decât împreună, și anume: pacea, prosperitatea, sănătatea și securitatea.

Astăzi, în lupta pe care o ducem pentru a pune capăt pandemiei de COVID-19, nutrim aceeași speranță, că putem construi împreună ca să protejăm generațiile viitoare. Vor apărea noi pandemii și noi urgențe de importanță majoră în toate domeniile, nu numai în cel al sănătății. Niciun guvern al vreunui stat, niciun organism multilateral nu vor putea face față singuri noilor amenințări. Împreună, instituții, organisme și comunitățile din Europa, trebuie să fim mai bine pregătiți să anticipăm, să preîntâmpinăm, să evaluăm, precum și să răspundem la provocări într-un mod eficace.

Prin urmare, la **inițiativa Asociației Femeilor de Afaceri (AFA) Nord-Vest reprezentată de dna Mihaela RUS și a centrului EUROPE DIRECT Cluj reprezentat de dna Lia VALENDORFEAN**, cu sprijinul Centrului de Voluntariat Cluj-Napoca, a comunității Mamprenoare România, PEDITEL, serviciul pediatric gratuit de urgență, a Universității Babeș-Bolyai Cluj, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, a Primăriei Cluj-Napoca și a altor actori locali interesați, am înființat în vara anului 2021 **grupuri de lucru locale ca răspuns la impactul pandemiei de coronavirus asupra antreprenoriatului feminin**, grupuri structurate pe trei direcții: Sănătate, Educație și Digitalizare. Scopul grupurilor de lucru a fost identificarea nevoilor locale și a pașilor necesari pentru redresarea antreprenoriatului feminin din Transilvania, după pandemia globală.

Prezentul document conține propunerile celor trei grupuri de lucru, fiind prevăzut pentru a fi lansat public la 14 octombrie 2021, la Cluj-Napoca (Transilvania) și înregistrat pe platforma oficială a [Conferinței privind Viitorul Europei](#). Pe această platformă, până în octombrie 2021, nu mai puțin de 30.547 de europeni erau participanți la acest important proces de consultare paneuropeană; 8.305 de idei au fost propuse; 2.944 de evenimente organizate în toate colțurile Uniunii Europene cu 131.237 de participanți.

SĂNĂTATEA ÎN TRANSILVANIA

Grupul de lucru Sănătate a avut componența: *Mihaela Rus, Cristina Grigore, Adriana Melnic, Dana Gansca, Anca Cozma, Doina Olteanu, Anamaria Zanfır, Mirela Mazurec, Monica Dragu Covriga, Olga Stanciu, Pierina Vintila.*

Context și deziderate la nivel regional: Cluj pentru Transilvania și România, România pentru Europa; antreprenoriatul feminin din Transilvania - un model de inspirație pentru alte asociații antreprenoriale din alte orașe europene; orientarea spre învățarea continuă; participarea la strategia de consolidare a sectorului sănătății (susținând identificarea problemelor punctuale întâmpinate de mediul de afaceri, precum și aspecte adiacente).

Statement: Conferința privind Viitorul Europei are nevoie de contribuția femeilor.

Priorități în vederea redresării Sănătății: Politici publice de educare continuă a populației, în legătură cu sănătatea publică; Programe de prevenție și păstrare a sănătății, pentru toate vârstele; Uniformizarea legislației românești în domeniul telemedicinii; Campanii de informare periodice la nivel național, în funcție de urgențele de importanță majoră în domeniul sănătății; Programe naționale prin care să se realizeze re poziționarea în sistemul medical a conceptului de medic de familie; Regândirea structurii contractului cadru cu Casa de Asigurări de Sănătate; Susținerea unui program național antifumat; Utilizarea în mod activ a rezidenților în actul medical din România.

Programe de mentorat internațional pentru rezidenții din sănătate; Debirocratizarea programelor de finanțare în domeniul sănătății; Restructurarea programelor media din domeniul sănătății; Asigurarea accesului neîngrădit la medicamente pentru toate categoriile de populație; Finanțarea echitabilă a submeneniilor din sănătate.

Programe privind prevenția sănătății copiilor și adolescenților în ceea ce privește alimentația, inclusiv prin parteneriate cu antreprenori din sectorul educației dar nu numai; Programe destinate start-up-urilor medicale; Programe de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități; Dezvoltarea infrastructurilor digitale, care să mărească flexibilitatea sistemului medical și capacitatea acestuia de a oferi îngrijiri complexe unui număr mare de pacienți aflați în locații diferite; Înființarea unui dosar electronic al pacientului care să se poată folosi atât în clinicile publice cât și în cele private.

Implementarea conceptului Dosar Medical Unic în România; Creșterea accesibilității serviciilor digitale pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități; Securitatea și interoperabilitatea sistemelor de stocare, accesare și transfer al datelor; Creerea unor ghiduri de mentenanță și utilizare; Pregătirea tehnică a utilizatorilor noilor tehnologii.

Elaborarea unei strategii naționale sau regionale de radio digital, care ar contribui la o mai eficientă intervenție medicală în cazul accidentelor rutiere cu victime; Dezvoltarea unor platforme în care să poată comunica pacienții direct cu furnizorii serviciilor medicale (ex: îngrijiri la domiciliu); Creerea unor platforme prin care se pot monitoriza pacienții nedeplasabili (un exemplu în acest sens este primul platur medical inteligent care poate monitoriza pacientul cardiac la distanță). Dezvoltarea unor soluții de telemedicină (chat medical), prin care să se asigure pacienților un acces mai ușor și mai rapid la o selecție mai mare de medici din toate specialitățile, pe care pacienții să îi poată alege, să le poată comunica informații și analize și să poată primi feedback.

Conectarea bazelor de date de la Finanțe/Direcția Muncii/Casa de Sănătate, astfel încât un angajat să poată fi identificat de către cabinetele de consultații /doctor de familie, ca fiind asigurat prin plata contribuțiilor de către angajator. Adică acea bază de date unică care, prin accesarea CNP-ului angajatului, poate oferi date cu privire la situația acestuia (activ/concediu medical/alta), astfel încât medicul să știe exact care este situația acestuia, la acel moment.

EDUCAȚIA ÎN TRANSILVANIA

Grupul de lucru Educație a avut componența: *Mihaela Rus, Lia Valendorfean, Lavinia Iepure, Monica Zaharie, Simona Baciu, Alina Bota, Dana Urianu, Gabi Radoiu, Monica Dragu Covriga, Olga Stanciu.*

Context și deziderate la nivel regional: Cluj pentru Transilvania și România, România pentru Europa; Dezvoltarea **sistemului de educație inițială**, formală; Dezvoltarea **sistemului de educație non-formală**, continuă, pe tot parcursul vieții; înființarea unui **institut de pregătire profesională continuă pentru cadrele didactice.**

Statement: Conferința privind Viitorul Europei are nevoie de contribuția femeilor.

Priorități în vederea redresării Educației:

I. Dezvoltarea **sistemului de educație inițială**, formală desfășurată în cadrul instituțiilor de învățământ.

Accentul pe educația prin joc și prin dezvoltarea stimei de sine; atractivitatea actului educațional și rolul motivațional al profesorului prin amplasarea elevului în centrul învățării, prin conștientizarea impactului imediat și pe termen lung pe care acțiunile copiilor le au asupra comunității din care fac parte și asupra mediului înconjurător.

Conștientizarea faptului că pentru transformarea sistemului educațional e nevoie de participarea întregii societăți, de o colaborare apropiată între școli, părinți, mediul antreprenorial local și instituțiile publice locale; dezvoltarea de proiecte comune între școlile de stat și cele private. Responsabilitatea educației să fie împărțită de către toți membrii societății; conștientizând faptul că educația reprezintă cea mai bună investiție în viitor.

Compensarea competențelor esențiale, prin valorificarea curriculumului la decizia școlii și orientarea educației asupra responsabilizării individului, privind individul ca pe o entitate distinctă și complexă, ca pe un antreprenor al propriei vieți, care trebuie să învețe să se managerieze singur din punct de vedere economic, nutrițional, sportiv, al valorilor de viață; dezvoltarea atenției, a concentrării, a răbdării; introducerea cursurilor de antreprenariat în școli.

Accent trebuie pus pe elevul de nivel mediu și nu doar pe elite. O atenție sporită asupra orientării elevilor pentru a-și descoperi vocația; menținerea legăturii cu mediul antreprenorial poate fi făcută din clasele primare: antreprenorii locali să fie încurajați să organizeze ateliere (proiectele de lecții vor fi pregătite împreună cu psihologi, pedagogi, profesori, astfel încât atelierile să-și atingă scopul). Aplicabilitatea cunoștințelor, punerea în situații de viață concretă îi ajută pe cei mici să își dezvolte logica, abilitățile de identificare și evaluare a riscurilor, creativitatea etc. Identificarea și orientarea elevilor spre meseriile viitorului.

Adaptarea educației din România la evoluțiile digitalizării (digitalizarea școlilor, a cursurilor de formare oferite, digitalizarea catalogului, a carnetului, transparentizare etc.) și realizarea de analize a situațiilor școlare generale, la nivel de clase, școli, orașe etc.

Folosirea rețelelor de socializare ca instrument în procesul de învățare și prioritizarea dezvoltării învățământului rural; în vederea micșorării diferențelor de dezvoltare dintre zona rurală și cea

urbană în ceea ce privește educația, se impune accelerarea implementării măsurilor care să asigure tuturor copiilor oportunități egale de învățare.

Analiza situației finanțării pe elev și a diferențelor privind finanțarea unităților școlare de stat și a celor private. Creșterea autonomiei școlilor și încurajarea poziționării acestora pe piață, reducerea ponderii disciplinelor obligatorii în favoarea celor opționale.

II. Dezvoltarea sistemului de educație non-formală, continuă, pe tot parcursul vieții

Accentul pe învățare continuă și la vârsta adultă și dezvoltarea programelor dedicate adulților (programe care pot fi oferite de firme). Accent pe învățarea continuă a cadrelor didactice (academia profesorilor, dezvoltarea continuă a abilităților acestora, munca în echipă, coaching, mentorat pentru cadrele didactice, colaborări între antreprenori și cadre didactice, parteneriate între specialiști din mediul privat și cadre didactice). Accent pe managementul competențelor pedagogice în instituțiile de învățământ (recrutarea de cadre didactice bine pregătite, monitorizarea calității predării etc.).

Dezvoltarea de acceleratoare de start-up-uri pentru tineri și adulți. Identificarea nevoilor de instruire și formare continuă a personalului didactic din școli, prin crearea unui nou post, de Designer Instrucțional.

Posibilitatea de a deconta, în cadrul companiilor, un anumit procent deductibil, care să poată fi direcționat spre sănătate, educație s.a.

III. Alte propuneri:

Având în vedere nevoia acută de pregătire a cadrelor didactice pentru a face față cerințelor actuale, înființarea unui institut de pregătire profesională continuă pentru cadrele didactice, cu rol de organism de supraveghere independent, neafiliat politic, format din experți în educație, profesori cu rezultate deosebite și psihologi specializați în dezvoltarea emoțională a copilului, care să se ocupe de crearea unui sistem coerent, creat pe nevoi și simplu de urmărit, de pregătire continuă a cadrelor didactice. Acest organism de supraveghere ar putea să creioneze programe de dezvoltare personală și profesională a tuturor celor care sunt implicați în educație și să întocmească o listă de tematici de curs obligatorii care trebuie parcurse anual de fiecare cadru didactic, în funcție de nevoile sale de dezvoltare. Membri acestui organism independent se pot

ocupa de acreditarea unor cursuri de formare online și offline și de acreditarea lectorilor care pot implementa acest sistem la nivel național pe modelul programelor existente deja în companiile multinaționale. Programele de pregătire profesională ar putea să conțină și cursuri de comunicare non-violentă, cursuri de coaching, cursuri de abilități de training, cursuri de abilități digitale etc. Lectorii acreditați pot fi antreprenori în educație, cu experiență în formarea adulților, care vin din afara sistemului, cu experiență acumulată în crearea și livrarea de programe de educație pe piața muncii. Avantajul ar fi o viziune mai clară a cadrelor didactice, atât în metodele moderne de educație folosite pe piața muncii, cât și asupra înțelegerii mai bune a nevoilor actuale ale pieței muncii. Există în acest moment în toată țara femei cu acreditare de formator sau coach care pot să contribuie astfel la modernizarea sistemului nostru de învățământ, iar un program coerent le va permite să își dezvolte programele de educație și, implicit, afacerile.

DIGITALIZAREA ÎN TRANSILVANIA

Grupul de lucru Digitalizare a avut componența: Mihaela Rus, Lia Valendorfean, Emilia Botezan, Monica Zaharie, Anca Cozma, Renata Brumaru, Dana Urianu, Mihaela Caluser, Mirela Mazurec, Natalia Berindean, Sorana Rotta.

Context și deziderate la nivel regional: Cluj pentru Transilvania și România, România pentru Europa; Clujul hub eco not ego; Cluj cluster de educație și cluster IT; apartenența la deceniul digitalizării. Antreprenoriatul feminin din Transilvania - un model de de inspirație pentru alte asociații antreprenoriale din alte orașe europene; orientarea spre învățarea continuă; participarea la strategia de transformare digitală (susținând identificarea problemelor punctuale întâmpinate de mediul de afaceri, precum aspecte privind autorizările în construcții, semnătura digitală, necesitatea justificării tuturor cheltuielilor la nivel de firmă).

Statement: Conferința privind Viitorul Europei are nevoie de contribuția femeilor.

Priorități în vederea continuării Digitalizării:

Sprijinirea accesului la digitalizare pentru firmele mici și mijlocii, urmarea unui demers organic, de tip top-down, de la macro la micro. Accelerarea digitalizării resurselor umane (în raport cu ITM-ul, soft pentru calculul pensiilor, conectarea bazelor de date existente, acces la informații verificate despre companii și angajați, bază de date de referințe).

Transparentizarea cheltuielilor publice. Îmbunătățirea legislației pentru drepturile online (CNA pentru online, libertatea presei online, legislație privind calomnierea online). Stimularea programelor de digitalizare care să încurajeze start-up-urile, atât din mediul urban cât și din rural.

Cursuri și programe online de formare a spiritului antreprenorial pentru femei (în special în timpul și ulterior concediului de îngrijire a copilului). Dezvoltarea de programe de reintegrare profesională după concediul de îngrijire a copilului și încurajarea programelor de mentorat pentru femei. Facilități acordate firmelor în perioada concediului de îngrijire copil, prin subvenționarea postului aferent tinerei mame.

Adresarea problemelor întâmpinate de femei în perioada de pandemie (pierderea locurilor de muncă, creșterea încărcării responsabilităților casnice, în paralel cu menținerea responsabilităților la locul de muncă, reducerea șanselor de promovare în carieră pentru femei), prin oferirea de posibilități de reorientarea profesională în era digitalizării. Facilitarea accesului femeilor la profesiile viitorului.

Surse: Platforma oficiala a Uniunii Europene, site-ul Comisiei Europene <https://ec.europa.eu/>, site-ul Consiliului Uniunii Europene <https://www.consilium.europa.eu/>, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene <https://mfe.gov.ro/>, Organizația Mondială a Sănătății <https://www.who.int/>, Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/children-and-school-settings-covid-19-transmission>